

Příklad

- a) Z urny, v níž je a bílých a b černých koulí, vybereme postupně (bez vracení) dvě koule. Jaká je pravděpodobnost, že druhá koule je bílá, za předpokladu, že první byla bílá.
- b) Ze skupiny 100 výrobků, která obsahuje 10 zmetků, vybereme náhodně bez vracení 3 výrobky. Určete pravděpodobnost, že:
- třetí je zmetek za podmínky, že první 2 byly kvalitní.
 - první 2 jsou kvalitní a třetí zmetek.

a) A ... 1. koule bílá
B ... 2. koule bílá

$$P(B|A) = \frac{P(B \cap A)}{P(A)}$$

přímě! " $\frac{a-1}{a+b-1}$

přímě!

b) A ... první 2 kvalitní • $P(B|A) = \frac{10}{98}$
B ... třetí zmetek

$$\begin{aligned} \bullet P(A \cap B) &= P(B|A) \cdot P(A) = \\ &= \frac{10}{98} \cdot \frac{90}{100} = \frac{89}{99} \end{aligned}$$

Dva střelci vystřelí nezávisle na sobě do téhož terče každý jednu ránu. Po střelbě byl v teči nalezen 1 zásah. Určete pravděpodobnost, že zásah patří 1. střelci, pokud tento trefuje terče s pravděpodobností 0,8, zatímco druhý střelec s pravděpodobností 0,4.

Dvěma způsoby:

A ... 1. trefil
B ... 2. se trefil

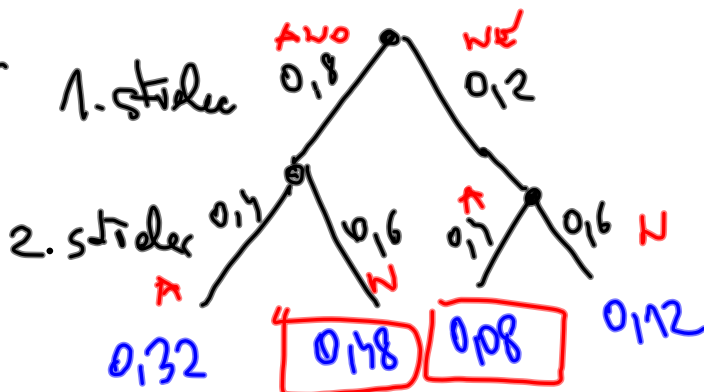
I

	A	A ^c
B	0,32	0,08
B ^c	0,48	0,12

$$P(A \cap B) = P(A) \cdot P(B)$$

$$\frac{0,48}{0,78 + 0,08} = \frac{48}{56} = \frac{6}{7}$$

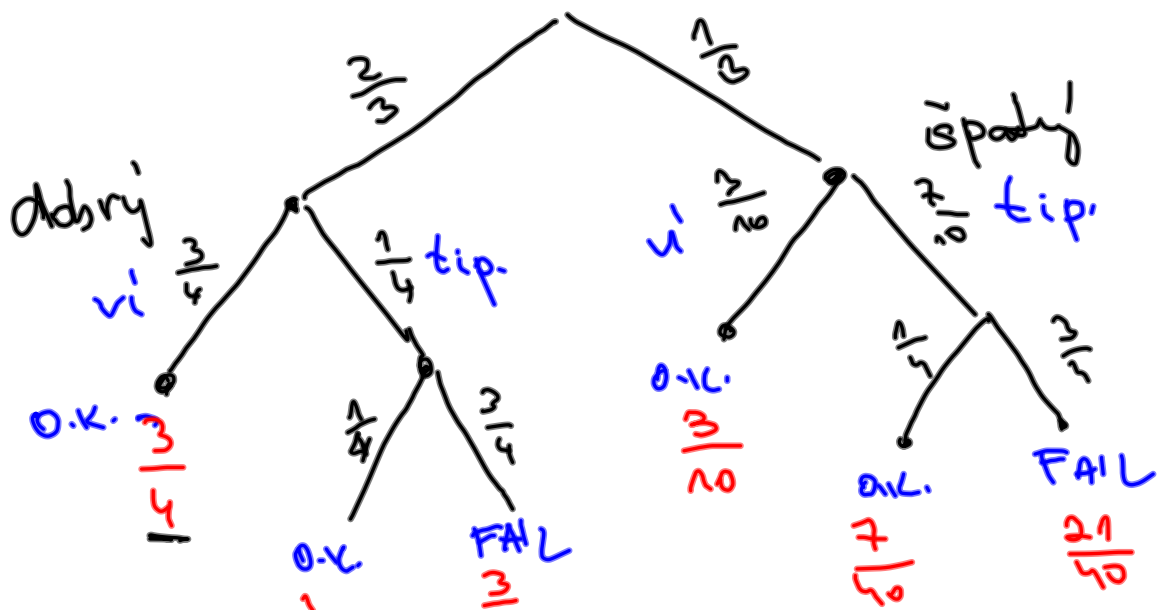
II

$$\frac{0,18}{0,18 + 0,08} = \frac{6}{7}$$

V testu jsou u každé otázky 4 možné odpovědi. Pokud student nezná odpověď, tak hádá (uhodne s pravděpodobností $\frac{1}{4}$). Dobrý student zná 75% odpovědí, slabý 30%. Jestliže byla určitá otázka zodpovězena správně, určete pravděpodobnost, že student jen hádal, jde-li o:

- a) ● dobrého studenta, $\frac{\frac{1}{16}}{\frac{2}{3} + \frac{1}{16}} = \frac{1/16}{13/16} = \frac{1}{13}$
- b) ● špatného studenta, $\frac{7/40}{2/10 + 7/40} = \frac{7}{19}$
- c) ● náhodného studenta, kdy navíc víme, že dobrých studentů jsou 2/3.

ad c)

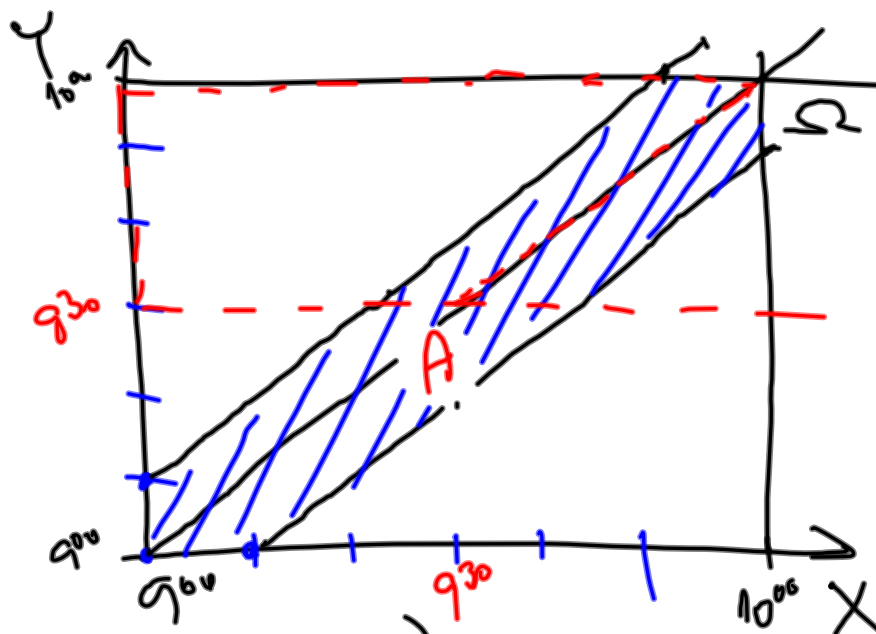
$$\frac{2}{3} \cdot \frac{1}{16} + \frac{1}{3} \cdot \frac{7}{40}$$

$$\frac{2}{3} \cdot \frac{1}{3} + \frac{2}{3} \cdot \frac{1}{16} + \frac{2}{3} \cdot \frac{2}{20} + \frac{1}{3} \cdot \frac{7}{40}$$

$$= \frac{1}{13}$$

Osoby X a Y přijdou na smluvené místo kdykoliv mezi 9.00 a 10.00^a. Určete pravděpodobnost, že:

- 1 první z příchozích nebude muset na druhého čekat déle než 10 minut,
- 2 osoba Y přijde až jako druhá, jestliže přijde po 9.30.

$$1. P(A) = \frac{\mu(A)}{\mu(\Omega)} = \mu(A) = 2 \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{2} \cdot \frac{5}{6} \cdot \frac{5}{6} \right)$$

$$2. P = \frac{\mu(\text{shaded})}{\mu(\text{rectangle})} = \frac{3/8}{2/2} = \frac{3}{4}$$

Příklady k procvičení

Příklad

Hodíme jedenkrát kostkou, množina elementárních jevů je $\Omega = \{\omega_1, \omega_2, \omega_3, \omega_4, \omega_5, \omega_6\}$. Jevovým polem nechť je $\mathcal{A} = \{\emptyset, \{\omega_1, \omega_2\}, \{\omega_3, \omega_4, \omega_5, \omega_6\}, \Omega\}$.

Zjistěte jestli zobrazení $X : \Omega \rightarrow \mathbb{R}$ dané předpisem

- a) $X(\omega_i) = i$ pro každé $i \in \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$,
- b) $X(\omega_1) = X(\omega_2) = -2, X(\omega_3) = X(\omega_4) = X(\omega_5) = X(\omega_6) = 3$,
je náhodnou veličinou vzhledem k \mathcal{A} .

Hodíme jedenkrát kostkou, množina elementárních jevů je

$\Omega = \{\omega_1, \omega_2, \omega_3, \omega_4, \omega_5, \omega_6\}$. Jevovým polem nechť je

$\mathcal{A} = \{\emptyset, \{\omega_1, \omega_2\}, \{\omega_3, \omega_4, \omega_5, \omega_6\}, \Omega\}$.

Zjistěte jestli zobrazení $X : \Omega \rightarrow \mathbb{R}$ dané předpisem

a) $X(\omega_i) = i$ pro každé $i \in \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$,

b) $X(\omega_1) = X(\omega_2) = -2, X(\omega_3) = X(\omega_4) = X(\omega_5) = X(\omega_6) = 3$,

je náhodnou veličinou vzhledem k \mathcal{A} .

a) NE, např. $X^{-1}(\{1\}) = \{\omega_1\}$
 $P(\{\omega_1\}) = \frac{1}{6}$

b) ANO; $X^{-1}(\{-2\}) = \{\omega \in \Omega; X(\omega) = -2\}$
 $= \{\omega_1, \omega_2\}$

$$P_X(\{-2\}) = P(X^{-1}(\{-2\})) = P(X = -2) \\ = P(\{\omega_1, \omega_2\})$$

např. $P(1 < X < 3) = P(\emptyset) = 0$

$$P(-3 < X < 3) = P(\{\omega_1, \omega_2\})$$

Příklad

Je dáno jevové pole (Ω, \mathcal{A}) , kde $\Omega = \{\omega_1, \omega_2, \omega_3, \omega_4, \omega_5\}$ a
 $\mathcal{A} = \{\emptyset, \{\omega_1, \omega_2\}, \{\omega_3\}, \{\omega_4, \omega_5\}, \{\omega_1, \omega_2, \omega_3\},$
 $\{\omega_1, \omega_2, \omega_4, \omega_5\}, \{\omega_3, \omega_4, \omega_5\}, \Omega\}$.

Najděte nějaké (co nejobecnější) zobrazení $X : \Omega \rightarrow \mathbb{R}$, které bude náhodnou veličinou vzhledem k \mathcal{A} .

$$X(\omega_1) = X(\omega_2) = \underline{\underline{h_1}}$$

$$X(\omega_3) = \underline{\underline{h_2}}$$

$$X(\omega_4) = X(\omega_5) = \underline{\underline{h_3}}$$

$$F_x(x) = \mathcal{P}(X \leq x) \quad x \in \mathbb{R}.$$

$$\begin{aligned} \mathcal{P}_x(\langle a, b \rangle) &= \mathcal{P}(a \leq X \leq b) = \\ &= F_x(b) - \mathcal{P}(X < a) = \\ &= \underline{F_x(b) - F_x(a) + \mathcal{P}(X = a)} \end{aligned}$$

Příklad

Třikrát nezávisle na sobě hodíme mincí. Náhodná veličina X udává počet hlav, které padnou při těchto hodech. Určete pravděpodobnostní a distribuční funkci náhodné veličiny X .

$$X: \Omega \rightarrow \{0, 1, 2, 3\}$$

$$P(X=0) = \frac{1}{8}$$

$$P(X=1) = \binom{3}{1} \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2^2} = \frac{3}{8}$$

$$P(X=2) = \binom{3}{2} \cdot \frac{1}{2^2} \cdot \frac{1}{2} = \frac{3}{8}$$

$$P(X=3) = \frac{1}{8}$$

$$f_x(t) = \begin{cases} \frac{1}{8} & \text{pro } t=0 \text{ v } t=3 \\ \frac{3}{8} & \text{pro } t=1 \text{ v } t=2 \end{cases}$$

$$F_x(t) = P(X \leq t)$$

$$F_x(t) =$$

$$\begin{cases} 0 & \text{pro } t < 0 \\ \frac{1}{8} & \text{pro } t \in [0, 1) \\ \frac{4}{8} & \text{pro } t \in [1, 2) \\ \frac{7}{8} & \text{pro } t \in [2, 3) \\ 1 & \text{pro } t \geq 3 \end{cases}$$

